

fabs

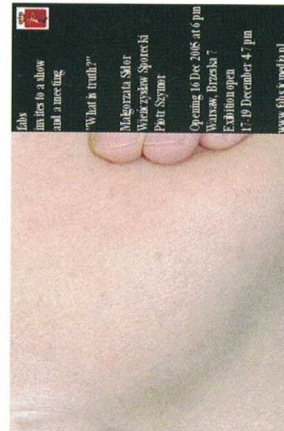
Малгожата Сидор
Венчислав Спорецки
Пьотр Шимор

две линии могат да бъдат продължени и през другите произведения във вала – да кажем фотосът на Руца Луна Поззи Ескот (Перу), „облечена“ в патрондаши и оръжия, светлинната инсталация на Гюнтер Щангелмаер (ания), огледалният лабиринт на Язуаки Китагава (Япония) и т.н. За някои произведения средата се оказва решаваща или поне значително „помага“ рбите. В това отношение забележителен е храмът на „Светото иземно“, оформен от Бенедикт Ендър (Германия) в Морското казино: средните от някогашната декорация – релефни миди, риби и други морски тели, по стената в централната зала художникът разполага „сакрални“ и на извънземното – и ефектът е изключително забавен...

тти са и нравките на Анкабута (Корея), пропълзели в стройни редици по и стени в Градската галерия – всъщност където и да пропълзят, ците насекоми все едно ще впечатляват. Но поне у мен не предизвикаха но вълнение. За разлика от „Peace photographers“ на Мая Олке (ания), подтикнала деца да снимат обкръжението си в малки градчета в Германия и България. И през този детски поглед сходствата между ите са много повече, отколкото различията. Шоколадовите яйца и зването им за създаване на бомбички – тази „технология“ показва във то си Арне Вит (Франция), създавайки силен образ, зловещ и мощен едновременно. Подобно е въздействието на видеотриптиха на ел Масов (Германия), включил се във фестивала и с пърформанс, аращ към Хитлеровата младеж с извратената комбинация от невинност токост в позата на всеотдайно превъзходство.

да видя на живо „евромечката“ на Емил Миразчиев, който интервюира ани по главната улица, облечен в съответния костюм – тъмносин, на и звезди. Този пърформанс, започнал преди време в Пловдив, има квано развитие в София и Варна: оказва се, че в различните градове яята „за“ и „против“ влизането ни в Европейския съюз варира значително. Това вероятно ще проличи във финалния етап на работата.

Извън формалните прилики, общият знаменател на събитията в Русе и Варна са руините – запуснатите пространства, в които съвременното изкуство се вписва неочаквано добре. Дали не е симптоматично, мисля си. Преди 15 години останките на Прошекковата фабрика в София приотиха едно от най-значимите събития на българския „авангард“ – хепънинга „Сътворението“. Наскоро тези останки бяха съборени и сега там се строи поредният остъклен билдинг. Но съвременното изкуство упорито намира други руини, в които да се настани, макар и временно. Чувствайки се сякаш инстинктивно

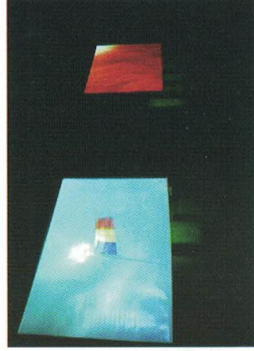
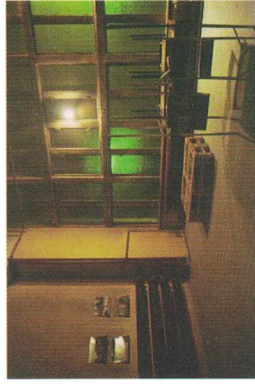
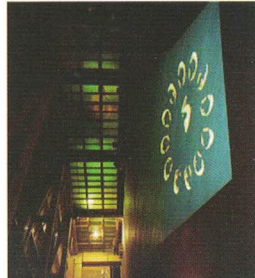
Към **fabs (fakt-abstractja)** ни водеха различни пътища. Появи се през 1999 г. като инициатива на творци от различни среди, с различен опит, еднакво разочаровани от художествената сцена в Полша. Преди всичко искахме да покажем нашия поглед към съвременния художествен процес. Не искахме и не можехме да признаем за водещо господството на посткомунистическите гледни точки. Сцената на изкуството беше твърде сложна. В ситуация на липса на държавен меценат неправителствените организации (NGO) преследваха и реализираха преди всичко политически цели. Частното спонсорство пък подкрепяше изкуството, което му харесваше, или което го ласкаеше, а кураторите представяха или старата посткомунистическа система, или безсмислено автоматично пренасяха от чужбина всичко модно, за да изтъкнат себе си.

Около нас витаеше много свобода, която никой не популяризираше. Тогава решихме сами да си изработим модел за независимо функциониране. Създадохме манифест, който спазваме, създадохме и цялата структура на дружеството на художниците **fabs**. В началото се възползвахме от помещениата на наши познати, които отговаряха на основните изисквания за независимост, докато накрая се сдобихме с изложбено място във Варшава на ул. *Wzgeska 7*. Всякакъв вид труд, положен за **fabs**, е бил и е безплатен. Като сдружение учаваме в различни конкурси за финансова дотация, а през последната година получихме помощ от кметството на Варшава.

За непълни 6 години **fabs** организира 35 изложби и поетически срещи, в това число и 6 големи общи изложби. По-голямата част от тях бяха в придобити за изкуството пространства, неизползвани преди това за художествени презентации. Тези експозиции се състояха

в Лодз, Познан, Варшава, Лвов и в Борно Сулинов. Всяка една от общите изложби третираше различен проблем (*Предзвук*, *Аторос*, *Дворяни*, *Без обем*, *Фантоми*). В тези инициативи се включиха около 50 художници –

Фантомни. fabs.
Варшава. 2005

Някои участваха в проектите ни само един или два пъти, но през това време се оформи и група от привърженици, които активно ни сътрудничат и желаят да работят с *fabs*.

Освен художествената стойност на творбите, много важна черта на канените да се присъединят към *fabs* художници е отношението към другия и интересът към съвместните действия на сдружението. Постарахме се да създадем пространство за разгръщане на индивидуалните позиции и за развитието на оригинална идентичност. Единното действие ни даде и възможност да отхвърлим пътеката, на която се озова изкуството след постмодернизма, лансиращ относителността на гледните точки, идеологизиращ изкуството с цел да се постигне изгода за определени обществени групи, безкритично пренасящ образци от попултурата и внедряващ в обсега на изкуството пазарни механизми, които водят до неговата дехуманизация. Накратко, чрез художествени дейности се опитахме да разкрием механизмите, които затрудняват разграничаването на истината от фалша и по този начин обезсмислят търсенето на смисъл на екзистенцията и същността на нещата. Отхвърлихме еклетицията колаж като изразна форма, приемайки, че той само привидно свързва несъвместими елементи.

Забелязахме също, че новите форми на комуникация не помагат за човешките контакти и разбиране, което според нас може да бъде преодоляно чрез непосредственото участие на художниците в диалога. Нашата цел е те да изият позициите си не към *fabs*, а към изкуството.

Уилям Сумо. fabs.

Национален дворец на изкуствата, Львов, Украйна. 2006

Уилям Сумо. fabs.

Барбара Бениш. fabs
ул. Brzeska 7, Варшава. 2006

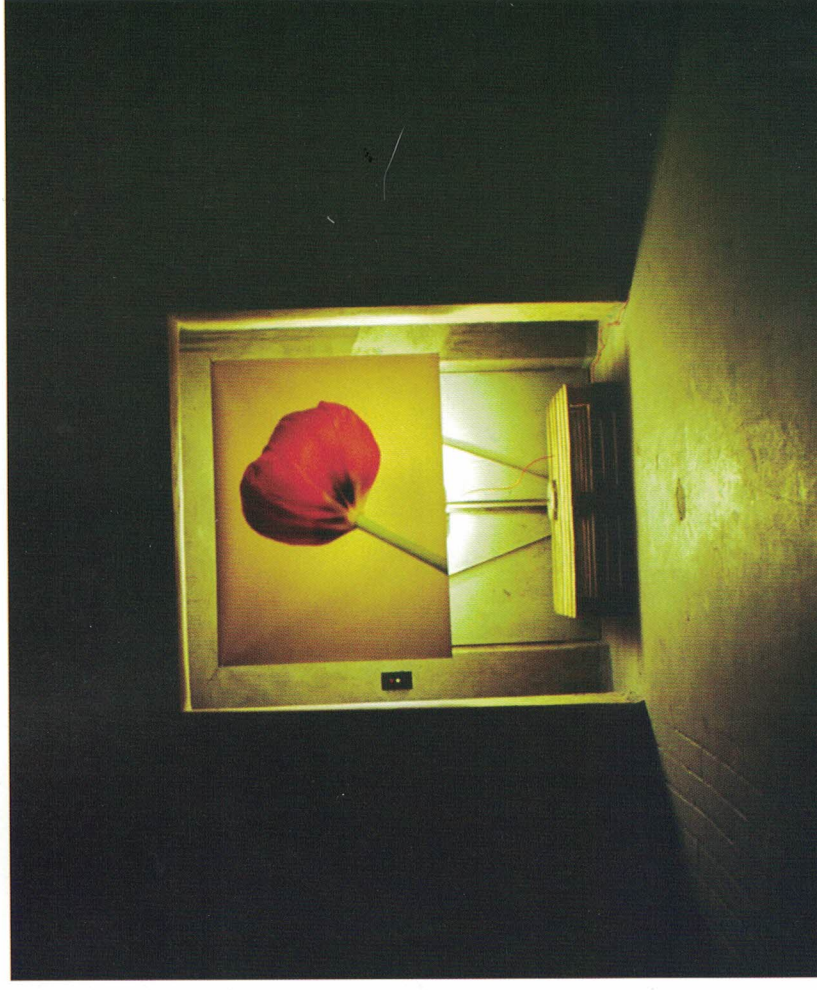

Венцислав Снорецьку. Фантомаи. fabs.
Варшава. 2005

Разбира се, и самото това селектиране забвиси много от вкуса, подготовката, нагласите на комисията. Гледано в цялост, тя може да се мисли най-много като огледало на моментното състояние. Същото е призиванието и на „Библиотека за съвременна българска драматургия „Аскеер“, чиято втора книжка се появи във вечерта на награждаването. Резултат от едно мое хрумване, с което се гордея, тя, гледана в дългосрочна перспектива, има шанс да стане както основа, така и архив на един културен градеж. Дано този градеж става все по-чиста.

Магьожата Сигор. *Фантоми. fabs.*
Варшава. 2005

литература

-ва... Едва сега си гадох
ка какво насилие сме
вели, Жоро, какво
лично насилие, за да
пим така. Дори
легите са били
дна форма на насилие.
кого отмъщаваме?
щерята на Първия,
се срамува от своя баща.
йто узвизим корем се
ва яростта на слабните
кого ще повтарят
а ни?

ма къде да погребем
я. Само в нас, в космоса
тазмите ни, в мрачния
емоционалните ни
а. Няма къде да погребем
и, освен в безсмъртния
, нямаме изход...
по поколение приключи.

рин Бодяков
юни 2006

Co - destruction